

मराठी साप्ताहिक

युवाशक्ती एक्सप्रेस

RNI No. MAHMAR/2016/72543

रुबिना मुल्ला

कार्यकारी संपादिका
9890879757

वर्ष ७वे

अंक : २३

रविवार दि. ०७ सप्टेंबर ते शनिवार १३ सप्टेंबर २०२५

किंमत रु. १/-

पृष्ठ : ४

पान २

संपादकीय

दोन मठू, दोन थपडा...

पान ३

सेक्सटॉर्शन म्हणजे काय?

पान ४

वादग्रस्त कनिष्ठ अभियंत्यांची...

विरार दुर्घटनेतील पीडितांना म्हाडाची घरे; मग रहमत नगरच्या नागरिकांना का नाही?

विरार, सप्टेंबर २०२५ - विरार येथील रमाबाई इमारत दुर्घटनेत १७ जणांचा मृत्यू व ९ जण जखमी झाल्यानंतर शासन व प्रशासनाकडून हालचाली सुरू झाल्या. मृतांच्या कुटुंबीयांना ५ लाख रुपयांची मदत, जखमींच्या उपचाराचा खर्च तसेच २० हजार रुपयांची मदत जाहीर करण्यात आली. त्याचबरोबर बेघर झालेल्या कुटुंबांना म्हाडा, विरार येथे तात्पुरती घरे देण्याची घोषणा करण्यात आली. मात्र ही सुविधा केवळ एका महिन्यासाठी असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले.

मुसळधार पावसात लहान मुले, महिला आणि वृद्ध नागरिक उरलेसुरले सामान घेऊन रस्त्यावर थांबलेले दिसले. पालिकेकडून कोणतेही तात्पुरते निवासस्थान (ट्रान्झिट कॅम्प) उपलब्ध करून न दिल्याने हीच मनपाची मोठी अपयश मानली जात आहे.

पदाधिकाऱ्यांची मागणी

या संदर्भात एनसीपी-एसपी पक्षाचे पदाधिकारी - अल्पसंख्याक विभाग जिल्हाध्यक्ष असलम खान, हरीश कोटकर, विधानसभा अध्यक्ष चंद्रकांत कदम, जिल्हा उपाध्यक्ष विनायक खरडे आणि जिल्हा मीडिया प्रमुख कमर बेग यांनी एकमुखाने ठाम मागणी केली आहे की -आधी पुनर्वसन, मग तोडक कारवाई' व्हायला हवी.

पान नं. २वर

वसई तहसील कार्यालयातील डीएससी गायब शासनाच्या डिजिटल प्रणालीवर मोठा कलंक ? फेरफार सातबाऱ्यांची कामे ठप्प; जबाबदारांवर फौजदारी कारवाईची मागणी

वसई (प्रतिनिधी) : वसई तहसील कार्यालयातील डिजिटल सिग्नेचर सर्टिफिकेट (डीएससी) अचानक गायब झाल्याने महसूल विभागातील महत्वाची कामे ठप्प झाली आहेत. जमीनफेरफार, सातबारा उतारे, व इतर कायदेशीर कामकाज नागरिकांना उपलब्ध होत नाही. शासनाची कोट्यवधी रुपयांची ई-फेरफार प्रणाली एका खाजगी इसमाच्या ताब्यात गेल्याचा धक्कादायक प्रकार उघड झाला आहे. भारतीय न्याय संहिता २०२३ (BNS) कलम ३३६ : शासकीय कर्तव्यात हलगर्जीपणा केल्यास संबंधित अधिकाऱ्यावर

फौजदारी गुन्हा नोंदवता येतो. डीएससी हरवणे हा केवळ तांत्रिक मुद्दा नसून शासकीय विश्वासघाताचा प्रकार ठरतो.

IT Act २०००, Section ४३ व ६६ : शासकीय डिजिटल साधनांचा गैरवापर अथवा गैरव्यवस्थापन झाल्यास जबाबदार अधिकाऱ्यांवर सायबर क्राइम अंतर्गत कारवाई होऊ

पान नं. २वर

पेल्हार विभागात अनधिकृत बांधकामांचा सुळसुळाट - कारवाई कधी होणार

वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती 'एफ' अंतर्गत येणाऱ्या पेल्हार विभागात मोठ्या प्रमाणावर अनधिकृत बांधकामे सुरू असल्याचे निदर्शनास आले आहे. सोपारा फाटा, अवधूत आश्रम, मायकल कंपाऊंड, जाबर पाडा, रिचर्ड कंपाऊंड, नवजीवन गंधापाडा या भागात नव्या बांधकामांचे प्रमाण झपाट्याने वाढत असून, स्थानिक नागरिकांनी याबाबत गंभीर आक्षेप घेतले आहेत.

भूमाफिया अधिकाऱ्यांशी साठगाठ करून अनधिकृत बांधकामे उभी करत असून, पेल्हार विभागातील हरित पट्ट्यालाही मोठा धोका निर्माण होत आहे. झाडांची तोड करून जागा मोकळी करण्यात येत असल्याने पर्यावरणीय समतोलही बिघडतो आहे.

नागरिकांचे म्हणणे आहे की, शासन व महापालिकेच्या नियमांनुसार अनधिकृत बांधकाम तातडीने पाडले जाणे आवश्यक असते. राज्य

सरकारकडूनही वारंवार अशा बांधकामांवर कठोर कारवाईचे

आदेश देण्यात आले आहेत. परंतु, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या अधिकारक्षेत्रात मात्र अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई थंडावली असल्याचा आरोप केला जात आहे.

अधिकाऱ्यांवर प्रश्नचिन्ह सी यू सी विभागाचे अति. आयुक्त दीपक सावंत व सहायक आयुक्त निलेश म्हात्रे यांच्या विभागात मोठ्या प्रमाणात ही बांधकामे सुरू असल्याने त्यांच्यावरही प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे. तक्रारी असूनही कारवाई शून्य असल्याने

प्रशासन फक्त बघ्याची भूमिका घेत आहे, अशी चर्चा जनमानसात रंगू लागली आहे. नागरिक व स्थानिक संघटनांनी आयुक्त मनोज सूर्यवंशी यांना लेखी निवेदन देऊन पेल्हार विभागातील अनधिकृत बांधकामांवर तातडीने तोडक कारवाई करण्याची मागणी केली आहे. तसेच, यात सहभागी असलेल्या भूमाफिया आणि संबंधित अधिकाऱ्यांची जबाबदारी निश्चित करून कायदेशीर कारवाई व्हावी अशीही भूमिका नागरिकांनी मांडली आहे.

संपादकीय...!

दोन मट्ट, दोन थपडा

सत्य हे स्वयंप्रकाशित असते. ते कितीही लपवण्याचा, डागाळण्याचा प्रयत्न झाला तरी ते आपोआप उघड होते. भारताची अर्थव्यवस्था आज जगाच्या नजरेत उजळून निघत आहे, परंतु तिला बदनाम करण्याचा प्रयत्न परदेशी नेत्यांबरोबरच देशातील काही विरोधी नेतेसुद्धा करताना दिसतात. याचे ताजे उदाहरण म्हणजे काँग्रेस नेते राहुल गांधी आणि अमेरिकेचे माजी राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांचे भारताबद्दलचे अवमानकारक वक्तव्य.

भारत 'डेड इकॉनॉमी' आहे, असा दावा प्रथम ट्रम्प यांनी केला. त्यांच्याशी फारकत न ठेवता राहुल गांधी यांनीही तोच दावा शिरमाथ्यावर घेतला. परंतु, अलीकडे जाहीर झालेल्या २०२५-२६ आर्थिक वर्षाच्या पहिल्या तिमाहीतील आकडेवारीने या दोघांना सणसणीत प्रत्युत्तर दिले. एप्रिल-जून २०२५ या कालावधीत भारताने जीडीपीत तब्बल ७.८ टक्क्यांची वाढ नोंदवली. रिझर्व्ह बँकेने यासाठी ६.५ टक्क्यांचा अंदाज व्यक्त केला होता. प्रत्यक्षात त्यापेक्षा जास्त वाढ झाली. ही वाढ चौफेर आहे. कृषी व कृषीउद्योगात ३.७ टक्के, उत्पादन क्षेत्रात ७.७ टक्के, बांधकाम क्षेत्रात ७.६ टक्के आणि सेवा क्षेत्रात ९.३ टक्के वाढ नोंदवली गेली. ही आकडेवारी डोळ्यात अंजन घालणारी आहे. जागतिक अर्थव्यवस्थेत अनिश्चितता, मंदीची छाया, व्यापारयुद्धे, वाढत्या टॅरिफची भीती अशा वातावरणात भारताने घवघवीत वाढ साधली. २७ ऑगस्टपासून अमेरिकेने भारतावर ५० टक्के टॅरिफ लादले असले तरी त्यापूर्वीच्या काळातसुद्धा वातावरण अनिश्चितच होते. ट्रम्प यांचा सततचा दबाव व धमक्या यामुळे जागतिक बाजारात अस्वस्थता होती. तरीही भारताने आत्मविश्वासाने पुढे वाटचाल केली आणि आकडेवारीने दाखवून दिले की भारताची अर्थव्यवस्था कुठल्याही दबावाखाली कोसळणारी नाही. ट्रम्प यांचे वक्तव्य आपण एका अर्थाने समजू शकतो. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्यासोबत त्यांचे राजकीय समीकरण जुळत नाही. व्यापार करारांमध्ये भारत स्वतःच्या अटीवर ठाम राहतो. त्यामुळे ट्रम्प यांच्याकडून भारताविरोधात तोंडाळपणा अपेक्षितच. पण खरोखर दुःख होते ते राहुल गांधीसारख्या नेत्यांच्या वक्तव्यामुळे. भारतात जन्म होणे आणि भारतीय असणे यात फरक आहे. भारतीय असणे म्हणजे देशाच्या मान, प्रतिष्ठा, संस्कृती, गौरव यांच्याशी एकनिष्ठ राहणे. परंतु, राहुल गांधी यांची विधाने नेहमी भारताच्या विरोधात जातात. कोणतीही ठोस आकडेवारी नसताना, देशाची आर्थिक शक्ती उभारी घेत असताना, जागतिक बँक, आयएमएफ, फिच, मूडीज यांसारख्या संस्था भारताच्या प्रगतीबाबत सकारात्मक भाकित करत असताना, राहुल गांधी डेड इकॉनॉमीचे गाणे गातात. यामध्ये त्यांची मर्यादित समज, आंतरराष्ट्रीय घडामोडींचे अपुरे आकलन आणि महत्वाचे म्हणजे देशहितापेक्षा मोदीविरोधी मानसिकता यांचा प्रत्यय येतो. काँग्रेसने अनेक दशके सत्ता भोगली. त्या काळात देशाला काय दिले, याचे उत्तर आजही अस्पष्ट आहे. 'मनरेगा'सारख्या योजनांचे कौतुक स्वतः काँग्रेस करते. पण त्यापलीकडे विकासाच्या ठोस कथा सांगता येत नाहीत. याउलट मोदी सरकारने गेल्या अकरा वर्षांत विकासाची इतकी मोठी रेषा आखली आहे की काँग्रेसचे तथाकथित कर्तृत्व लोकांना आठवतही नाही. ही वस्तुस्थिती मान्य करण्याऐवजी राहुल गांधी सतत नवे आरोप करत राहतात. कधी ईव्हीएमवर प्रश्नचिन्ह, कधी निवडणुका अप्रामाणिक असल्याचा आरोप, तर आता 'वोट चोरी'चा आरोप. परंतु, प्रत्येक वेळी सत्याच्या भिंतीवर हे आरोप आदळून तुटतात. अलीकडे मूड ऑफ नेशन सन्धे प्रसिद्ध झाला. त्यानुसार आजच निवडणुका झाल्या तर भाजपाच्या नेतृत्वाखालील एनडीए पुन्हा सत्ता मिळवेल. एवढेच नव्हे, भाजपाच्या जागाही आणखी वाढतील. बिहारसारख्या राज्यात 'वोट चोरी'चा आरोप फोल ठरला. देशातील ६४ टक्के लोकांना भारतातील निवडणुका मुक्त व निष्पक्ष वाटतात. महाराष्ट्र आणि हरियाणामध्ये केलेल्या आरोपांना ५८ टक्के लोकांनी नकार दिला. यावरून जनतेचा विश्वास कुठे आहे हे स्पष्ट होते. ही सर्व आकडेवारी आणि जनमत सर्वेक्षणे एकच संदेश देतात - भारत योग्य मार्गावर आहे. विकास सुरू आहे. लोकांचा विश्वास मोदी सरकारवर आहे. जागतिक परिस्थिती कितीही प्रतिकूल असो, भारताची गती रोखता येणार नाही. राहुल गांधी व डोनाल्ड ट्रम्प यांच्यासारख्या नेत्यांना भारताच्या प्रगतीचा हेवा वाटणे साहजिक आहे. पण त्यांचे वक्तव्य भारताची गती थांबवू शकत नाही. आकडे खोटे बोलत नाहीत. जीडीपीची ७.८ टक्क्यांची वाढ ही या दोघांना बसलेली सणसणीत थपड आहे. देशाच्या यशापेक्षा राजकीय कुरघोडीला महत्त्व देणारी मानसिकता ही भारताच्या प्रगतीसाठी खरी वाळवी आहे. पण जनतेची शहाणपणाची नजर कायम आहे. देश पुढे जातो आहे, जगाच्या तुलनेत अधिक वेगाने वाढतो आहे, ही गोष्ट प्रत्येक भारतीय यासाठी अभिमानास्पद आहे. त्याचे कौतुक करण्यासाठी भारतीय असणे आवश्यक आहे - केवळ जन्माने नव्हे, तर विचाराने, कर्माने आणि निष्ठेने.

विरार दुर्घटनेतील पीडितांना ...पान न. १

ज्या काळात या इमारती बांधल्या गेल्या त्या काळातील संबंधित अधिकार्यांवरही कारवाई व्हावी.

बिल्डर व जमीनमालकावर गुन्हा दाखल होतो, तर नोटीस देऊन जबाबदारी झटकणाऱ्या अधिकार्यांवरही गुन्हे दाखल होऊन त्यांची मालमत्ता जप्त व्हावी व त्यातून पीडितांना तात्पुरते घर द्यावे. कृस्टर डेव्हलपमेंटचा मुद्दा जिल्हा मीडिया प्रमुख कमर बेग यांनी गेल्या अनेक वर्षांपासून कृस्टर डेव्हलपमेंट लागू करण्याची मागणी केली आहे. मनपाशी सतत पत्रव्यवहार करूनसुद्धा अद्याप प्रत्यक्ष अंमलबजावणी झालेली नाही. विरार दुर्घटनेनंतर आता मंत्री मंडळात या विषयावर चर्चा सुरू झाली असली तरी कधी अंमलात येईल याबाबत निश्चितता नाही. नागरिकांचा सवाल - रहमत नगरमधील बेघर झालेल्या नागरिकांनी प्रश्न उपस्थित केला आहे की, 'आमदार, खासदार व मंत्री कुठे आहेत? काय या इमारतीत कोणी मृत्युमुखी पडल्यावरच आम्हाला न्याय मिळणार आहे का?' रमाबाई दुर्घटनेतील पीडितांना म्हाडाची घरे उपलब्ध करून देण्यात आली; तर रहमत नगरातील व इतर जीर्ण इमारतीच्या रहिवाशांनाही आधी पुनर्वसन करूनच तोडक कारवाई व्हावी, अशी मागणी असलम खान यांनी केली असून ते याबाबत आयुक्तांना पत्र देणार असल्याची माहिती दिली आहे.

वसई तहसील कार्यालयातील डीएससी ...पान न. १

शकते. डीएससी हरवल्यामुळे संवेदनशील जमीनविषयक माहिती धोक्यात आली आहे.

Breach of Public Trust : खाजगी व्यक्तीच्या ताब्यात शासकीय डिजिटल साधनं देणे हा कायदेशीर गुन्हा असून, नागरिकांचा विश्वासघात आहे. जबाबदारी कोणाची? तहसीलदार व कार्यालयीन प्रमुखांनी योग्य सुरक्षात्मक यंत्रणा वापरली नाही. डीएससी सारखी संवेदनशील कागदपत्रे खाजगी इसमाकडे ठेवून नागरिकांचा हक्क धोक्यात टाकण्यात आला. महसूल विभागाचे दैनंदिन कामकाज बंद ठेवून शासनाने थेट नागरिकांच्या मूलभूत हक्कांवर गदा आणली. नागरिकांची कायदेशीर मागणी : डीएससी गायब प्रकरणी सखोल चौकशी करून संबंधित जबाबदारांवर फौजदारी गुन्हा नोंदवावा. जबाबदार अधिकारी तात्काळ निलंबित करून नागरिकांसमोर जबाबदारी निश्चित करावी. महसूल विभागातील सर्व कामे तातडीने सुरू करून नागरिकांना न्याय द्यावा. भविष्यात संवेदनशील डिजिटल साधनं खाजगी व्यक्तींना न देण्याची शासनाची लेखी हमी असावी. डिजिटल इंडिया 'चा गाजावाजा करणारे सरकारच जर स्वतःची डिजिटल प्रणाली सुरक्षित ठेवू शकत नसेल, तर ही नागरिकांच्या हक्कांवर थेट गदा आहे. ही घटना प्रशासनातील निष्काळजीपणाचे सवीच उदाहरण असून, शासनाने कायदेशीर चौकटीत राहून तात्काळ कठोर कारवाई न केल्यास न्यायालयीन हस्तक्षेप होणार हे निश्चित आहे.

ऑनलाईन लाच प्रकरणाने तहसील कार्यालयात खळबळ - तहसीलदार कार्यालयाची भूमिका संशयास्पद?

वसई (प्रतिनिधी) : वसई तहसील कार्यालयात नियुक्त महिला तलाठी प्रज्ञिता पाटील यांच्यावर गंभीर आरोप उघड झाले आहेत. शे तकर्यांच्या पत्ने रफार दाखल्यांसाठी त्यांनी ऑनलाईन पद्धतीने लाच स्वीकारल्याची तक्रार शेतकऱ्यांकडून करण्यात आली आहे. त्यांच्या सहायकामार्फत जी-पे (उददुत ईई) द्वारे थेट पैशांची देवाण-घेवाण झाल्याचे समोर आले असून, यामुळे प्रशासनातील पारदर्शकतेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे.

आरोप आणि चौकशी
शेतकरी संघटनांनी या प्रकरणाची लेखी तक्रार केली असून, महसूल विभागाच्या वरिष्ठ अधिकार्यांकडे ही बाब दाखल झाली आहे. तक्रारीनंतर चौकशी मंडळ स्थापन करण्यात आले आहे. या चौकशीत तलाठी प्रज्ञिता पाटील यांना जबाब देण्यासाठी बोलावण्यात येणार असल्याची माहिती मिळाली आहे.

तसेच या प्रकरणी तहसीलदार कार्यालयाने स्पष्ट भूमिका घेतली नसल्यामुळे स्थानिक शेतकऱ्यांमध्ये नाराजी वाढली आहे. यामुळे तहसीलदार कार्यालयाची भूमिकाही संशयास्पद असल्याचे मत स्थानिकांकडून व्यक्त केले जात आहे.

कायदेशीर परिणाम
महसूल विभाग व शासनाच्या नियमावलीनुसार, महसूल खात्याशी संबंधित कोणताही कर्मचारी किंवा अधिकारी नागरिकांकडून पैशांची मागणी करू शकत नाही. महाराष्ट्र लाचलुचपत प्रतिबंधक कायदा, १९८८ अंतर्गत अशा प्रकारच्या तक्रारीवर कडक कारवाई होऊ शकते. दोषी आढळल्यास संबंधित कर्मचार्यावर निलंबन, बडतर्फी आणि फौजदारी गुन्हा दाखल होण्याची शक्यता आहे.

कामकाज ठप्प
या वादग्रस्त प्रकरणामुळे सध्या वसई तहसील कार्यालयातील फेरफार दाखल्यांचे कामकाज ठप्प झाले आहे. डिजिटल सिग्नेचर (अण) न दिल्याने अनेक प्रलंबित प्रकरणे प्रलंबित राहिली असून,

नागरिकांना मोठ्या अडचणीचा सामना करावा लागत आहे.

पुढील कार्यवाही
या प्रकरणी चौकशी पूर्ण होईपर्यंत नवीन तलाठी नियुक्त करण्याची मागणी शेतकऱ्यांकडून होत आहे. दरम्यान, नायब तहसीलदार यांच्याकडे या सर्व प्रकरणाची जबाबदारी सोपवण्यात आली आहे. कायद्यानुसार दोषींवर कठोर कारवाई होणार असल्याचे संकेत मिळाले आहेत.

ऑनलाईन लाच प्रकरण हा गंभीर प्रकार असून, महसूल विभागाच्या विश्वासाहतेवर डाग पडला आहे. शेतकऱ्यांच्या न्यायासाठी या प्रकरणात पारदर्शक आणि निष्पक्ष चौकशी होऊन दोषींवर कायदेशीर कारवाई होणे अत्यावश्यक आहे.

सेक्सटॉर्शन म्हणजे काय? त्यातून बाहेर कसं पडायचं?

सेक्सटॉर्शनमुळे कंटाळून पुण्यातील दोन तरुणांनी आत्महत्या केल्याची घटना घडली होती. राजस्थानचं गुरुगोठडी हे संपूर्ण गाव सेक्सटॉर्शन रॅकेट चालवत असल्याचं समोर आलं आहे.

तरुणांच्या आत्महत्येप्रकरणा पोलिसांनी राजस्थानमधून एका आरोपीला अटक केली होती. त्याने चौकशीदरम्यान ही माहिती दिली आहे. महाराष्ट्र टाइम्सने ही बातमी दिली आहे.

पुण्यात सेक्सटॉर्शनच्या माध्यमातून तरुणांना धमकावले जात होते, त्यामुळे दोघांनी आत्महत्या केली होती. त्या घटनेचा तपास पुणे पोलीस करत होते. ज्या मोबाईल नंबरवरून या मुलांना खंडणी मागितली जात होती, त्या नंबरसंच लोकेशन पुणे पोलीसांनी शोधले. ते लोकेशन राजस्थानच्या अलवर जिल्ह्यातील लक्ष्मणगड तालुक्यातील गुरुगोठडी गावातील निघाले.

पुणे पोलीसांच्या एका पथकाने थेट ते गाव गाठलं आणि तेथून अन्वर खान नावाच्या व्यक्तीला अटक करण्याचा प्रयत्न केला. मात्र, तेव्हा गावातील लोकांनी पुणे पोलीसांच्या पथकावर हल्ला केला. आरोपीला सोडवण्याचा प्रयत्न केला. तरी पुणे पोलीसांनी या आरोपीला ताब्यात घेण्यात यश मिळवले.

गुरुगोठडी या गावातील स्त्री-पुरुष मिळून जवळपास २५०० लोक सेक्सटॉर्शन रॅकेटमध्ये सहभागी आहेत, असा त्यांना सांगितले. सेक्सटॉर्शन मुळे पुण्यात दोन लोकांनी आत्महत्या केल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला आहे. गेल्या काही महिन्यांपूर्वी सुद्धा पुण्यात असाच प्रकार उघडकीस आला होता.

नेमकं काय घडतं?

पुण्यातल्या एका महाविद्यालयातील प्रोफेसरच्या व्हॉट्सअॅपवर रात्री उशीरा एक मेसेज आला. त्यांच्या एका विद्यार्थिनीची आई बोलत असल्याचं भासवण्यात आलं. तुमचं उद्याचं कॉलेजचं शेड्यूल कसं आहे? असं त्या विचारत होत्या.

मुलगी काही नीट सांगत नाही तुम्हीच सांगा असं त्या म्हणत होत्या. काही वेळाने त्याच नंबरवरून प्रोफेसरला व्हॉट्सअॅप कॉल आला त्या कॉलवर आवाज ब्यवस्थित येत नव्हता. नंतर व्हिडीओ कॉल आला ज्यात काहीवेळ

ती महिला बोलल्यानंतर ती प्रोफेसरसमोर कपडे काढू लागली.

हा व्हिडीओ रेकॉर्ड करून एडिटकरून शिक्षकांच्या रूपवर टाकण्यात आला आणि काही वेळात डिलीट करण्यात आला. त्यात लिहिलं होतं प्रोफेसर मागण्या मान्य करून घेण्यासाठी काय करतात पाहा. सेक्सटॉर्शन म्हणजे काय?

सेक्स टू एक्सटॉर्शन (एँ टू टूइव्ह) यावरून सेक्सटॉर्शन हा शब्द आलाय. म्हणजे सेक्सचा वापर करत बँकमेल करून वा दबावाखाली आणत खंडणी उकळण्याचा प्रयत्न करणं.

सेक्सटॉर्शनच्या अशा ६८२ घटना पुणे शहरात २०२१ या एका वर्षात समोर आल्या आहेत. हा आकडा ज्यांनी समोर येऊन सायबर पोलिसांकडे तक्रार केली त्यांचा आहे. ज्यांनी तक्रार केली नाही अशांची संख्या अधिक असण्याची शक्यता सायबर पोलीस व्यक्त करतात.

सध्या प्रत्येक गोष्ट ऑनलाईन झाल्याने त्यातून होणाऱ्या फसवणुकीचे प्रकार देखील वाढले आहे. सावज शोधून त्याला अडकवून पैसे वसूल करण्याचं प्रमाण दिवसेंदिवस वाढत चाललंय. याप्रकारांमुळे अनेकांना मोठा आर्थिक भुर्दंड सोसावा लागतोय तर काही लोक बदनामीच्या भीतीमुळे नैराश्यात देखील जात आहेत. दुसरी घटना देखील पुण्यातली आहे. एका व्यक्तीला एका अनोळखी व्यक्तीचा व्हिडीओ कॉल व्हॉट्सअॅपवर आला. त्या व्यक्तीने कुतुहलाने तो फोन उचलला तर कॉलवर न्यूड महिला दिसत होती. त्या व्यक्तीने काही वेळातच तो व्हिडीओ बंद केला.

तुम्ही अश्लील व्हिडीओ पाहत होता आता हे आम्ही व्हायरल करू असं म्हणत त्या व्यक्तिकडे पैशांची मागणी करण्यात आली. या सगळ्या प्रकारांमुळे ती व्यक्ती पुरती घाबरून गेली होती.

पुणे सायबर पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार सायबर गुन्ह्यातील ६० ते ७० टक्के गुन्हे हे एखाद्या व्यक्तीकडून पैसे वसूल केल्याचे असतात. जमतारा नावाची वेब सिरीज नेटफ्लिक्सवर आहे त्याप्रमाणे सॉफ्ट टारगेट शोधून लोकांना आर्थिक गंडा घातला जातो. यात मॅट्रोमोनियल साईटवरून ओळख करून गिफ्ट देण्याच्या बहाण्याने फसवण्याचे गुन्हे देखील अधिक आहेत.

पुणे सायबर पोलिसांच्या

आकडेवारीनुसार २०२० या वर्षामध्ये मॅट्रोमोनियल साईटवरून फसवणुकीचे २७८ गुन्हे दाखल झाले होते. २०२१ मध्ये ही संख्या ९४ इतकी होती तर २०२२ या नवीन वर्षात आत्तापर्यंत १४ गुन्हे दाखल झाले आहेत. सेक्सटॉर्शनचे बळी ठरलेल्यांमध्ये ३० वयाच्या वरील पुरुषांचे तसेच खासकरून लग्न झालेल्या पुरुषांचे प्रमाण अधिक असल्याची माहिती सायबर पोलिसांनी दिली. पुणे सायबर पोलीस स्टेशनचे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक दगडू हाके बीबीसी मराठीशी बोलताना म्हणाले, "गेल्या वर्षात पुण्यात सेक्सटॉर्शनच्या गुन्हांची संख्या जास्त आहे. एखाद्या व्यक्तीशी फेसबुकवरून मैत्री केली जाते. त्यानंतर न्यूड फोटो पाठवले जातात व्हिडीओ कॉलवर न्यूड होण्यासाठी सांगितले जाते आणि नंतर बदनाम करण्याची धमकी देऊन पैसे उकळले जातात. फसवणुक करणारे लोक फसवल्या गेलेल्या व्यक्तीच्या प्रोफाइलचा संपूर्ण अभ्यास करतात. त्यांच्या फ्रेंडलिस्टमध्ये कोण आहे, ही व्यक्ती काय करते वगैरे ही सगळी माहिती ते घेतात."

"सेक्सटॉर्शनमध्ये फसवणुक झालेल्यांमध्ये पुरुषांची संख्या अधिक आहे. अशी फसवणुक ही राजस्थान, पश्चिम बंगाल, दिल्ली या भागांमधून केली जात असल्याचं प्रमाण अधिक आहे." असं देखील हाके म्हणाले.

ज्येष्ठ पत्रकारांचा अनुभव गणेश कनाटे हे ज्येष्ठ पत्रकार आहेत. सध्या ते कॉपीरेट कम्युनिकेशन क्षेत्रात कार्यरत आहेत. त्यांनाही एकदा अशाच अनुभवाला सामोरं जावं लागलं. एक दिवशी त्यांना एका नंबरवरून असाच व्हिडीओ कॉल आला. कॉल उचलताच समोर एक व्यक्ती नशावस्थेत दिसली. त्यांनी तातडीने कॉल कट केला. मग त्यांना धमक्या येण्यास सुरुवात झाली. त्यांनी धमकी देणाऱ्यास अजिबात भीक घातली नाही.

उलटपक्षी त्यांनी हा सगळा घटनाक्रम फेसबुकवर जाहीरपणे सांगितला. पोलिसात तक्रारही केली. गणेश कनाटे सांगतात, 'मी पोलिसात तक्रार केल्यावर त्याचं पुढे काहीही झालं नाही. हे लोक म्हणजे अगदी सराईत चोर नसतात. त्यांनी धमक्या दिल्यावर आपण बघलो नाही तर ते फारसा आग्रह करत नाही. हे लोक राजस्थान, पंजाब, या राज्यातले असतात. ते एक सिम कार्ड वापरून लगेच फेकून देतात. त्यामुळे त्यांचा माग लागणं कठीण असतं. तरीही या

लोकांना जे पैसे देतात त्यांनीही पुढे यावं. मात्र तसं होत नाही. यावरून कोणत्या अकाऊंटमध्ये पैसे टाकले हे लक्षात येऊ शकतं. ९९.९९ टक्के वेळाला असं होत नाही. सामाजिक प्रतिष्ठा, पापभीरू वृत्ती यामुळे अशा प्रकरणांविषयी फार बोललं जात नाही. मात्र हा विषय गंभीर आहे. यावर जनजागृती होणं गरजेचं आहे. असे काही प्रकार झाल्यास कोणीही घाबरून जाऊ नये आणि धमक्यांना तर अजिबात भीक घालू नये. सेक्सटॉर्शनपासून वाचायचं कसे?

दिवसभरात आपल्याला शोकडो मेसेजेस व्हॉट्सअॅप, फेसबुकवर येत असतात. अनेक अनोळखी लोकांच्या फ्रेंड रिक्वेस्ट सुद्धा आलेल्या असतात. त्यामुळे आपली फसवणुक टाळण्यासाठी सोशल मीडियावर वावरताना काही गोष्टीची काळजी घेणे गरजेचे आहे.

दगडू हाके सांगतात, "ज्यांची फेसबुकची सिक्युरिटी वीक आहे अशांना अनेकदा टारगेट केलं जातं त्यामुळे फेसबुकची सुरक्षा वाढवली पाहिजे. अनोळखी फ्रेंड रिक्वेस्ट आली तर ती खात्री करून स्विकारा किंवा ती स्विकारण्याचे टाळा. अनोळखी नंबरवरून मेसेज आला तर त्याची खातरजमा करूनच त्यावर रिप्लाय करा. अनोळखी नंबरवरून व्हिडीओ कॉल आला तर तो स्विकारू नका. सेक्सटॉर्शनच्या केसेसमध्ये फसवणुक करणाऱ्याने असे व्हिडीओ कुठे पोस्ट केल्याचे फारसे दिसून येत नाही. केवळ पैसे उकळण्यासाठी धमकावले जाते. त्यामुळे अशी फसवणुक झाली तर सायबर पोलीस स्टेशनला तक्रार करा." या घटनांबाबत सायबर तज्ज्ञ काय म्हणतात?

लोक टेलिग्राम, इन्स्टाग्राम, व्हॉट्सअॅपवर बिझनेस रूप किंवा चॅनेल सुरु करतात. अनेकदा अशा रूपची लिंक ओपन टू ऑल असते. यावर अनेकदा बाहेरच्या देशाचे नंबर देखील अॅड होतात. ते बिझनेस प्रपोजल पाठवतात. नंतर याची खात्री करण्यासाठी आपण व्हिडीओ कॉल करू असं सांगतलं जातं आणि व्हिडीओ कॉल घेतल्यानंतर समोरची व्यक्ती नश्र असते.

हा कॉल रेकॉर्ड केला जातो. नंतर तुम्ही बिझनेसच्या नावाखाली असं करायला सांगितलं असं म्हणत तो व्हिडीओ रूपवर टाकण्याची धमकी देऊन पैशांची मागणी केली जाते. अशा प्रकारची फसवणुक गेल्या दोन महिन्यांमध्ये वाढली आहे. असं सायबर पोलिसांना गुन्ह्याची उकल

करण्यासाठी मदत करणारे आणि डिजिटल टास्क फोर्सचे संस्थापक रोहन न्यायाधीश यांनी बीबीसी मराठीशी बोलताना सांगितलं. रोहन न्यायाधीश यांच्याकडे सायबर गुन्हेगारी संदर्भातील अनेक केसेस येतात. सेक्सटॉर्शन, हनीट्रॅपच्या अनेक केसेसचा त्यांनी अभ्यास देखील केला आहे. या केसेस बद्दल सांगताना न्यायाधीश म्हणाले, "सेक्सटॉर्शन, हनीट्रॅपच्या केसेसमध्ये असं अनेकदा असं समोर आलं आहे की समोरची न्यूड व्यक्ती ही खरी नसते. एखादा व्हिडीओ प्लू करून तो मोबाईल कॅमेराच्या इतक्या जवळ धरला जातो की तुम्हाला ते खरं सुरु असल्यासारखं वाटतं. ज्या १०० ते १५० केसेसचा स्टडी केला त्यात ८० टक्के केसेसमध्ये व्हिडीओ प्लू केल्याचं समोर आलंय.

अनोळखी व्यक्तीशी बोलताना काय खबरदारी घ्यायची?

अनोळखी व्यक्तीशी व्हिडीओ कॉलवरून संपर्क करायचा असेल तर काय काळजी घ्यायची याबाबत देखील बीबीसी मराठीने न्यायाधीश यांना विचारले

न्यायाधीश म्हणाले, "अनोळखी व्यक्तीशी व्हिडीओ कॉलवरून संपर्क करताना सुरुवातीला तुमचा चेहरा न दाखवता आधी खात्री करून घ्यायला हवी. किंवा कॅमेरा सुरुवातीला बंद ठेवून आधी त्या व्यक्तीबद्दल खात्री करायला हवी आणि मग व्हिडीओ ऑन करायला हवा."

"ज्या वेगवेगळ्या प्रकारच्या लिंक येतात त्यामध्ये कुठल्या प्रकारचा व्हायरस नाही ना हे पाहायला हवं. तुम्हाला एखाद्या अनोळख्या व्यक्तीकडून फेसबुकवरून फ्रेंड रिक्वेस्ट आली असेल तर त्या व्यक्तीचं युआरएल आणि नाव सारखं आहे का हे तपासलं पाहिजे. त्याचबरोबर ते अकाऊंट कधी तयार केलं आहे हे सुद्धा तपासलं पाहिजे.

एखाद्याने सेक्सटॉर्शनच्या माध्यमातून फसवले तर त्याबाबत पोलीस स्टेशनला तक्रार दाखल करायला हवी. कारण त्या व्यक्तीला तुम्ही पैसे दिले तरी त्या व्यक्तीने तो व्हिडीओ डिलीट केला आहे याची तुम्ही खात्री करू शकत नाही. त्यामुळे आयुष्यभर तुम्हाला भीतीच्या छायेखाली रहावं लागेल. जर याबाबतची तक्रार दाखल केली तर हे प्रमाण कमी होत जाईल." असं देखील न्यायाधीश सांगतात.

तुंगारफाटा-सातीवलीत अनधिकृत बांधकाम? — महापालिकेच्या कारवाईवर प्रश्नचिन्ह

वसई : तुंगारफाटा-सातीवली परिसरातील आयमा इंडस्ट्री टॉप टेन समोर सुरू असलेले बांधकाम हे स्थानिक नागरिकांच्या तक्रारीनुसार अनधिकृत असल्याचा आरोप पुढे आला आहे. वसई-विरार शहर महानगरपालिका प्रभाग समिती जी हद्दीत हे बांधकाम सुरू असून, संबंधित प्रकरणी प्रभाग समितीचे सहाय्यक आयुक्त श्री. निलेश म्हात्रे यांनी तत्काळ चौकशी करून कायदेशीर कारवाई करावी, अशी मागणी होत आहे. महापालिका अधिनियम व बांधकाम नियमांनुसार परवानगीशिवाय उभारण्यात आलेली कोणतीही रचना अनधिकृत ठरते. यावर पालिकेला नोटीस बजावणे, काम थांबवणे व आवश्यक असल्यास पाडकामाची कारवाई करण्याचा अधिकार आहे. तथापि, या प्रकरणात पालिकेकडून त्वरित कारवाई होईल का, याकडे

परिसरातील नागरिक व सामाजिक कार्यकर्त्यांचे लक्ष लागले आहे.

स्थानिकांनी असा सवाल उपस्थित केला आहे की, परवानगीविना उभारण्यात येणाऱ्या बांधकामांवर पालिका कठोर पावले उचलत

नसल्याने अनधिकृत इमारतींचा फैलाव वाढतो आहे. त्यामुळे प्रशासनाने 'नियम एकसमान आणि कारवाई ठोस' या तत्त्वावर कार्यवाही करण्याची अपेक्षा नागरिकांकडून व्यक्त होत आहे.

वसई-माणिकपूर येथे अनधिकृत बांधकामावर पालिकेची ठिलार्ई; एलयास जोसेफ डिसिल्वा यांचा आंदोलनाचा इशारा

विरार (प्रतिनिधी):

गाव मौजे माणिकपूर सन्हे नंबर ८९/अ/४ या जागेवरील अनधिकृत बांधकामावर सात दिवसांत कारवाई करावी; अन्यथा पालिका कार्यालयात आंदोलन करण्याचा इशारा वसईतील सामाजिक कार्यकर्ते एलयास जोसेफ डिसिल्वा यांनी दिला आहे.

डिसिल्वा यांनी २ जुलै २०२५ रोजी महापालिकेकडे अर्ज करून हे बांधकाम निष्कासित करण्याची मागणी केली होती. त्यानंतर ३० जुलै रोजी स्मरणपत्र देण्यात आले असून संबंधित बांधकामावर कारवाई करण्याचे आश्वासन महापालिकेने दिले होते. मात्र प्रत्यक्षात कारवाई न झाल्याने आंदोलनाचा निणाय घेण्यात आल्याचे त्यांनी सांगितले.

या अनधिकृत बांधकामासंदर्भात वसई-विरार महानगरपालिका प्रभाग समिती (एच) च्या कनिष्ठ अभियंत्याने १७ जून २०२५ रोजी महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम ५२, ५३

व ५७ अंतर्गत नोटीस बजावली होती. नोटीसीनंतर नऊ दिवसांच्या आत कारवाई अपेक्षित होती, मात्र एक महिना उलटूनही महापालिकेने कोणतीही कार्यवाही केलेली नाही, अशी तक्रार डिसिल्वा यांनी केली.

त्यांनी पुढे सांगितले की, 'विरार पूर्व विजय नगर येथे रमाबाई अपार्टमेंट दुर्घटनेत १७ नागरिकांचा मृत्यू झाला. तरीदेखील पालिकेची ही निष्काळजी वृत्ती अनधिकृत बांधकामांना प्रोत्साहन देणारी आहे. हे केवळ बेजबाबदारपणाचे नव्हे तर नागरिकांच्या सुरक्षेची खेळण्याचे कृत्य आहे.'

प्रभाग समिती एचचे सहाय्यक आयुक्त व कनिष्ठ अभियंता यांची ही वर्तणूक महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम १९७९ च्या कलम ३ चे उल्लंघन असल्याचा आरोप करत, त्यांच्या विरुद्धही कारवाई करण्याची मागणी डिसिल्वा यांनी केली आहे.

शेवटी त्यांनी स्पष्ट इशारा दिला की, 'सात दिवसांत कारवाई न झाल्यास मी पालिका कार्यालयात आंदोलन करणार आहे. आंदोलनावेळी कोणतीही अनुचित घटना घडल्यास त्यास महापालिका जबाबदार राहील.'

वादग्रस्त कनिष्ठ अभियंत्यांची पुन्हा पालिका सेवेत नियुक्ती – प्रशासनावर प्रश्नचिन्ह

वसई-विरार : अनधिकृत बांधकामांविरुद्ध मोहीम सुरू असतानाच वादग्रस्त व निलंबित ठेका कनिष्ठ अभियंते पुन्हा पालिका सेवेत दाखल झाल्याने प्रशासनाच्या कार्यपद्धतीवर मोठा प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. नुकत्याच जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार (अनधिकृत बांधकाम कारवाई करणेबाबत कर्मचाऱ्यांचे नियुक्ती आदेश), खालील अभियंत्यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे: अरुण सिंह (बेजबाबदार व बेशिस्त वर्तणुकीमुळे याआधी ठेक्यातून कमी केलेले नागीण डान्स प्रकरण: केयूर पाटील कौस्तुभ तामोरे (बेजबाबदार व बेशिस्त वर्तणुकीमुळे याआधी ठेक्यातून कमी केलेले) पंखा फास्ट प्रकरण: भीम रेड्डी हेच अभियंते आता थेट अनधिकृत बांधकाम कारवाई मोहिमेसाठी नियुक्त झाल्याने

प्रशासनाची निती व पारदर्शकता यावर गंभीर शंका उपस्थित झाल्या आहेत. वादग्रस्त वर्तनामुळे ठेक्यातूनच वगळलेले कर्मचारी पुन्हा सेवेत का आणले?

अनधिकृत बांधकामांविरुद्धी कारवाईसाठी त्यांची नियुक्ती म्हणजे कारवाई होणार की सेटिंग? नवनि्युक्त आयुक्तांनी माजी आयुक्तांच्या कार्यपद्धतीतून धडा घेतला आहे का, की पुन्हा जुन्या चुका होत आहेत? सामाजिक कार्यकर्त्यांच्या मते, अशा नियुक्त्यांमुळे प्रशासनाची विश्वासाऱ्हाता धोक्यात येते. अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई करण्याऐवजी, त्यांना संरक्षण देण्यासाठीच हे लोक पुन्हा आणले जात आहेत का, असा संशय उपस्थित होत आहे. प्रशासनाने या नियुक्तीबाबत स्पष्टीकरण देणे अपरिहार्य ठरत आहे.

पान नं. २२२

**बहुजन
महा** | VIEWS
& NEWS

RNI NO. MAHMAR/2023/91098

www.bahujanmahaviewsandnews.in

युवाशक्ती एक्सप्रेस

www.yuvashaktiexpress.in

युवाशक्ती एक्सप्रेस कार्यालय- ९८९०८७९७५७

वृत्तपत्रात प्रसिद्ध होणारा मजकूर आलेल्या कागदपत्रांवर आधारित असतो. त्यामुळे प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराबाबत कोणाला आक्षेप असल्यास संबंधितांनी योग्य त्या कागदपत्रांसह युवाशक्ती एक्सप्रेस कार्यालयाशी संपर्क साधावा. सदर पुरावे योग्य असल्यास संबंधित बातमी बाबतचा खुलासा प्रसिद्ध केला जाईल. या पत्रात प्रसिद्ध होणा-या मजकुराबाबत मुद्रक स्थळ जबाबदार राहणार नाही.

साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस मते प्रसिद्ध होणा-या कोणत्याही प्रकारच्या जाहिरातीबाबत कुठल्याही प्रकारचा वाद उद्भवल्यास त्याला युवाशक्ती एक्सप्रेस व्यवस्थापन जबाबदार राहणार नाही याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस वृत्त प्रसिद्धी किंवा अन्य कोणत्याही तत्सम कामासाठी संपादकाशी संपर्क साधायचा असल्यास संबंधितांनी दूरध्वनी क्रमांक ९८९०८७९७५७ वर संपर्क साधावा.

या नोटीसी द्वारे कळविण्यात येते कि साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणा-या जाहिराती सर्व प्रकारच्या नोटीसी याच्याशी आमचा काहीही संबंध नाही. संबंधित आणि संबंधित व्यक्तींशी परस्पर संबंध साधून त्याबाबत खात्री करावी. साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस वर्तमानपत्र व व्यवस्थापन याला कोणत्याही प्रकारे जबाबदार राहणार नाही.

संपादक..

Printed, Published And Owned Tushar Rajratna Gaikwad, printed At Vava Arts B/8 Dronagiri CHS., Tanki Road Tulinj (E) Tal-Vasai 401209, Published From Room No.10 Kadarbhai Chawl Sarvoday Vasahat Tanki Road Nallasopara (E) Tal-Vasai Dist-Palghar-401209. Editor-tushar Rajratna Gaikwad RNI NO. MAHMAR/2016/72543. Mobile-9960144348, 9890879757, yuvashaktiexpress123@gmail.com www.yuvashaktiexpress.in

हे पत्र मालक, मुद्रक, प्रकाशक आणि संपादक म्हणून तुषार राजरत्न गायकवाड रु. नं. १०, कादरभाई च्याळ, सर्वोदय वसाहत, आंबेडकर नगर, टाकीरोड, नालासोपारा (पुर्व), ४०१२०९. ता. वसई, जि. पालघर, येथे प्रकाशित होऊन ९८९०८७९७५७ मं. बाबा आर्टस् बी.०८, मथुरा नगर, द्रोणगिरी अपार्टमेंट, टाकी रोड, साई बाबा मंदिर जवळ, नालासोपारा (पुर्व), ४०१२०९ जि. पालघर, महाराष्ट्र येथे मुद्रित करण्यात आले. मोबाईल नं. ९९६०१४३४८ या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या बातम्या व लेख यामधून व्यक्त झालेल्या मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. (सर्व वाद वसई न्यायालयाच्या कक्षेत) Email: yuvashaktiexpress123@gmail.com www.yuvashaktiexpress.in